

Klagenemnda for miljøinformasjon

Nemndsvedtak i sak 2016/5

Klager: Ruben Sparsaas
rubensparsaas@hotmail.com
Asdal 19
4824 Bjorbekk

Innklaget: Casall Sport
Sjølyst Plass 3
0278 OSLO

Saken gjelder:

Krav på informasjon om innhold og egenskaper ved treningsprodukter fra produsenten Casall Sport. Innklagede mener å ha besvart klager på en slik måte at informasjonsplikten etter gjeldende lover og regler er oppfylt.

Bakgrunn og saksgang:

Klager, Ruben Sparsaas, har over en lang periode i forkant av klagen til nemnda vært i omfattende skriftlig kontakt per e-post med Casall Sport for blant annet å få utlevert detaljert skriftlig produktinformasjon om en rekke ulike treningsprodukter som Casall Sport produserer. Casall Sport Sverige har svart på vegne av Casall Sport Norge overfor Sparsaas. Både i forbindelse med denne kontakten og i forbindelse med forberedelsen av saken i klagenemnda har Sparsaas fått utlevert informasjon og dokumentasjon fra Casall Sport, men han anser ikke denne som tilfredsstillende. I e-post 15. april 2016 klaget han Casall Sport inn for Klagenemnda for miljøinformasjon.

Casall Sport er et svensk selskap, som også er registrert som aksjeselskap i Norge med organisasjonsnummer NO960 034 295. Sekretariatet for Klagenemnda for miljøinformasjon oversendte i e-post 11. mai 2016 klagen til Casall Sport Norge med kopi til Casall Sport Sverige, med spørsmål om Casall Sport Sverige opptrer på vegne av Casall Sport Norge i klagesaken. Casall Sport Sverige svarte i e-post 19. mai 2016 at Casall Sport Norge ikke besvarer Sparsaas selv, men at forbrukerspørsmål om Casalls produkter besvares fra Casall i Sverige. I e-post 19. mai 2016 spurte sekretariatet om Casall ønsket å gi et mer dekkende svar på Sparsaas' forespørsel enn det som allerede var gitt. Til dette svarte Casall Sport i e-post 20. juni 2016 at de ikke hadde noe nytt å legge til i saken ut over det som allerede var meddelt Sparsaas, og opplyste samtidig at en del relevant dokumentasjon gjerne kunne oversendes til sekretariatet. Sekretariatet sendte e-post 13. juli 2016 til innklagede og klager hvor det ble informert om de rettslige utgangspunktene for produktinformasjon og den videre saksgangen og behandlingen av

sakens problemstilling i nemnda. Casall Sport svarte i e-post 11. august 2016 de anser å ha besvart Sparsaas' forespørsler i tråd med hva de plikter etter gjeldende lovgivning. Videre vedla Casall kopi av deres "Chemical Contract", testrapporter og annen dokumentasjon i saken, samt kopi av tidligere e-postkorrespondanse mellom Casall og Sparsaas. I e-post 15. august 2016 oversendte sekretariatet denne dokumentasjonen til klager, og spurte om han nå anså å ha fått utlevert den informasjonen han har etterspurt. Klager svarte i e-post 15. august at klagen hans står ved lag. Sekretariatet orienterte deretter i e-post 19. august 2015 Casall Sport om at Sparsaas ikke ønsker å trekke klagen, og at saken derfor vil avgjøres av nemnda.

Klagers anførsler:

Ruben Sparsaas mener at han ikke har fått dekkende svar på hans spørsmål om innhold og egenskaper til ulike treningsprodukter fra Casall Sport. Han anfører at det følger av produktkontrollloven og miljøinformasjonsloven at forbrukere har krav på å få informasjon om et produkt inneholder stoffer eller har egenskaper som kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelse. I følge Sparsaas innebærer dette at han har krav på et dekkende svar fra Casall Sport som produsent/importør av de aktuelle treningsproduktene på hans forespørsler om innholdet og egenskapene til produktene.

Innklagedes anførsler:

Casall Sport opplyser at de fra oktober 2014 til dags dato har mottatt nærmere 70 e-poster fra Ruben Sparsaas med svært mange spørsmål om ulike Casall-produkter og deres kjemikalie-innhold og egenskaper. Ifølge Casall har Sparsaas' forespørsler blitt besvart på en måte som oppfyller kravene etter gjeldende lovgivning på området. Videre opplyser Casall Sport å ha kontaktet Miljødirektoratet på telefon høsten 2015 med spørsmål om hvordan de skulle håndtere Sparsaas' systematiske og store antall spørsmål. Miljødirektoratet svarte da angivelig at det vil være tilstrekkelig å besvare Sparsaas' henvendelser med et standard-svar om Casalls produkter og produksjonsmetoder, noe Casall etter dette har gjort.

Nemndas vurdering:

Rettslig grunnlag

Ruben Sparsaas har stilt spørsmål til Casall Sport – som produsent/importør av treningsprodukter – om innholdet og egenskapene til diverse av disse produktene. Det er dermed reglene i lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) om rett til produktinformasjon om produkters helsefarlige eller miljøforstyrrende komponenter eller egenskaper som er det rettslige grunnlaget for å avgjøre om Sparsaas har krav på å få informasjonen han etterspør fra Casall Sport.

Innledningsvis vil nemnda bemerke at informasjonskravet til klager i denne saken må karakteriseres som svært omfangsrikt, omfattende og detaljert, i tillegg til at det til dels er generelt utformet. Slik nemnda ser det, vil det medføre en betydelig arbeidsbyrde å besvare hele kravet. I tillegg vil nemnda bemerke at klager – forut for det aktuelle kravet – over en periode på flere år har fremmet et stort antall informasjonskrav av omfattende

karakter som synes å ha medført en stor arbeidsbyrde for Casall å besvare. Disse forhold har betydning for nemndas vurdering av saken.

Vurdering av informasjonsplikt

Informasjonskravet til Ruben Sparsaas er formulert på følgende måte:

"Hvis vi nå kjøper Casall Weight Plates i vinyl fra 0,5 kg. til og med 10 kg., Casall Dumbbell handle incl. collar Art nr: 61211 eller noen av de 14 artiklene fra Massage/Foam Roll kategorien fra den norske offisielle nettbutikken til Casall. Er da alle delene til alle disse produktene inkludert de svarte gummiringene/foringene på collar totalt fri for alle former for DEHP, DBP, BBP, DIBP, DINP, DOTP og ALLE andre typer og former for Ftalater/Phtalates, Bisphenol/Bisfenol A(BPA), BPS, BPF, BPB og alle andre typer og former for Bisfenoler/Bisphenols, Bromerte flammehemmere eller andre flammehemmere, Perfluorerte stoffer(PFOS/PFOA/PFCA), PTFE/Teflon og alle andre typer og former av Teflon, Fluor i en eller annen form eller type, alle typer Nano Teknologi, Nano Stoffer, Nano Partikler, Nano Sølv, Triklosan/Triclosan og alle andre antibakterielle stoffer og materialer i en eller annen slags form, alle andre typer toxiner, kjemikalier, kreftfremkallende stoffer, potensielt kreftfremkallende stoffer, andre helseskadelige stoffer, andre potensielt helseskadelige stoffer, allergifremkallende og luftveis irriterende stoffer eller potensielt allergifremkallende og luftveis irriterende stoffer i henhold til til dagens/gjeldende 2016 krav, standard, regler, reguleringer, kunnskap og antakelser?

Hvilke spesifikke standarder, krav og regler er alle de forskjellige Casall produktene produsert og godkjent i henhold til? Og i hvor mange år har alle de forskjellige Casall produktene vært produsert og godkjent i henhold til disse standardene, kravene og reglene? Har dere evt. dokumentasjon som kan bekrefte alt dette?

Med standarder osv. så mener vi REACH/SVHC, CE, Øko-TEX, Bluesign, California Proposition 65 osv.

Har det blitt gjort noen som helst forandringer på Casall Weight Plates i vinyl fra 0,5 kg. til og med 10 kg., Casall Dumbbell handle incl. collar Art nr: 61211 eller noen av de 14 artiklene fra Massage/Foam Roll kategoriende siste 5 årene, og i så fall hva? Tenker på bruk av innholdsstoffer, kjemikalier ol.

Kommer det til å bli gjort noen forandringer på Casall Weight Plates i vinyl fra 0,5 kg. til og med 10 kg., Casall Dumbbell handle incl. collar Art nr: 61211 eller noen av de 14 artiklene fra Massage/Foam Roll kategorien for 2016 og 2017 sesongen, og i så fall hva? Tenker på bruk av innholdsstoffer, kjemikalier ol.

Inneholder Casall Hit Tube Roll Art nr: 66011 noen av de nevnte stoffene, og i så fall hvilke stoffer? Har det blitt gjort noen som helst forandringer på innholdsstoffene i Casall Hit Tube Roll Art nr: 66011 siden den kom på markedet, slik at Hit Tube Roll 7323341087312 136473 Orange/Black som vi kjøpte på G-Max i 2015 kan inneholde noen av de nevnte stoffene eller andre kreftfremkallende stoffer, potensielt

kreftfremkallende stoffer, andre helseskadelige stoffer, andre potensielt helseskadelige stoffer, allergifremkallende og luftveis irriterende stoffer eller potensielt allergifremkallende og luftveis irriterende stoffer i henhold til til dagens/gjeldende 2016 krav, standard, regler, reguleringer, kunnskap og antakelser?

Og i så fall kan du, dere og Casall garantere alt dette 100%?"

Det følger av produktkontrolloven § 10 jf. § 1 at enhver har rett til informasjon om et produkt inneholder komponenter eller har egenskaper som kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelse. Ifølge lovens § 10 fjerde ledd kan et krav om informasjon avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder. I Ot. Prp. Nr. 116 (2001-2002) – som også omfatter produktkontrolloven – fremgår blant annet følgende på side 230 om adgangen til å avvise for generelt utformede krav:

"Adgang til å avvise krav som er for generelt formulert er anerkjent av Århuskonvensjonen, jf. artikkel 4 nr. 3 bokstav b. Krav som er for generelt formulert kan være krav som også omfattes av det andre avvisningsgrunnlaget, nemlig krav som ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder. Den selvstendige betydningen av sistnevnte kriterium er først og fremst at spørsmål som er svært bredt vinklet og som er svært omfattende å besvare, kan avvises. Dette har sammenheng med arbeidsbyrden for informanten, og hvor mye det er rimelig å kreve fra denne."

Videre fremgår det av produktkontrolloven § 10 femte ledd bokstav a at krav om informasjon kan avslås dersom kravet er åpenbart urimelig. I Ot. Prp. Nr. 116 (2001-2002) fremgår blant annet følgende på side 232 om adgangen til å avslå åpenbart urimelige krav:

"Kriteriet «åpenbart urimelig» gjelder bare for virksomhet, slik som foreslått av utvalget i § 7 annet ledd, jf. miljøinformasjonsloven § 17 første ledd bokstav b og produktkontrolloven ny § 10 femte ledd bokstav a. Unntaket er nevnt i Århuskonvensjonen artikkel 4 nr. 3 bokstav b. Med henvisning til dette grunnlaget kan man avskjære det rene misbruk, slik som rent sjikanøse henvendelser eller henvendelser som rammer virksomheten på en utilbørlig måte."

Det gjelder ikke et individualiseringskrav etter loven, jf. de siterte uttalelsene ovenfor. Likevel må forarbeidene etter nemndas syn forstås slik at produktkontrolloven § 10 fjerde ledd ikke bare omfatter krav som er uklare og uforståelige, men også krav som er så vidtrekkende at det vil kreve en uforholdsmessig innsats av innklagede å besvare kravet om miljøinformasjon.

Etter nemndas syn må informasjonskravet til klager i denne saken karakteriseres som svært omfangsrikt, omfattende og detaljert, i tillegg til at det til dels er generelt utformet. Av nettsidene til Casall Sport på store.casall.com/no fremgår det at Casall selger et stort antall ulike treningsprodukter. I lys av disse forholdene finner nemnda i medhold av

produktkontrollloven § 10 fjerde ledd å avgrense denne sakens spørsmål om produktinformasjon til å gjelde de treningsproduktene Sparsaas har nevnt eksplisitt i kravet, nemlig "Casall Weight Plates Vinyl", "Casall Dumbell Handle" og "Casall Hit Tube Roll".

Videre har nemnda særskilt vektlagt at klager – forut for det aktuelle kravet – over en lang periode har fremmet et stort antall informasjonskrav av omfattende karakter som synes å ha medført en betydelig arbeidsbyrde for Casall å besvare. Etter en samlet vurdering av det aktuelle kravets karakter sammenholdt med historikken i denne saken, er det da nemndas syn at sammenhengen i saken gjør at kravet også avgrenses til ut fra hva som her anses som tilstrekkelig spesifisert.

Nemnda går deretter over til å vurdere de enkelte komponentene og egenskapene i Sparsaas' krav. Nettsiden erdetfarlig.no inneholder informasjon om helse- og miljøskadelige stoffer som fins i forbrukerprodukter. Det er Miljødirektoratet i samarbeid med Mattilsynet, Miljømerking, Forbrukerrådet og Grønn Hverdag som står bak nettsiden, mens selve redaktøransvaret for nettsiden ligger hos Miljødirektoratet. Nemnda legger til grunn at faktisk informasjon på erdetfarlig.no om stoffene Sparsaas ønsker informasjon om, er korrekt.

erdetfarlig.no inneholder blant annet henholdsvis en «verstingliste» og en alminnelig liste over de mest helse- og miljøskadelige stoffene som kan opptre i vanlige forbrukerprodukter. Ftalater (DEHP), bisfenol A (BPA), bromerte flammehemmere, per- og polyfluorerte stoffer og triklosan er på denne verstinglista over farlige stoffer, mens ftalater (ikke DEHP), perfluorerte stoffer og sølv er på den alminnelige farlige stofferlista.

For øvrig fremgår følgende på erdetfarlig.no om antibakterielle midler:

«Antibakterielle midler er biocider. Et biocidprodukt inneholder ett eller flere stoffer som gjør at produktet kan brukes til å forstyrre, uskadeliggjøre eller på annen måte forhindre virkninger av skadelige organismer. Mange biocidprodukter har betenkelige egenskaper med tanke på helse og miljø siden det er nettopp produktenes giftige egenskaper som gir ønsket effekt overfor de skadelige organismene.

...

Bruk av antibakterielle produkter i det daglige kan ødelegge kroppens normale bakterieflora og gjøre bakterier resistente mot desinfeksjonsmidler og antibiotika. Det kan for eksempel innebære at vanlige infeksjoner som vi i dag kan behandle med antibiotika, kan være farlige fordi antibiotikaen ikke lenger virker.»

Om nanoteknologi sier erdetfarlig.no blant annet:

«Nanoteknologi er et teknologiområde i rivende utvikling og med store ambisjoner. Ved hjelp av slik teknologi, kan vi utvikle nye egenskaper eller endre

egenskapene til materialer og produkter. Det har blitt sagt at nye og stadig mer avanserte materialer er en forutsetning for å nå målet om en bærekraftig framtid. Nanoteknologi har også et stort potensial innen medisinsk behandling, som for eksempel mer målrettet behandling med cellegift.

...

Vi vet fortsatt lite om hvordan nanopartikler kan påvirke cellene og systemene i naturen. Når man endrer stoffer for å få nye og attraktive egenskaper, kan også andre, uønskede effekter dukke opp. For eksempel kan et stoff oppføre seg kjemisk helt annerledes når partiklene er på nanonivå enn når de er i normal størrelse. For eksempel kan enkelte nanopartikler lettere trenge inn i celler og biologiske systemer og skade dyr og mennesker på andre måter enn større partikler.

Det finnes millionvis av mulige nanopartikler. Derfor er det nærmest umulig å få en oversikt over alle variantene som faktisk finnes, hvilke som kan være farlige og hvilke som ikke er det.»

Nemnda legger etter dette til grunn at ftalater, bisfenol A (BPA), bromerte flammehemmere, per- og polyfluorerte stoffer, perfluorerte stoffer, sølv og triklosan og andre antibakterielle stoffer er produktkomponenter som kan være helseskadelige og/eller miljøforstyrrende og som kan opptre i forbrukerprodukter. Det følger da av produktkontrollloven § 10 første ledd bokstav a at Ruben Sparsaas har rett til informasjon om de aktuelle Casall-produktene inneholder disse stoffene/komponentene. Videre følger det av produktkontrollloven § 3 tredje ledd jf. § 1 at Casall Sport – som produsent/importør av Casall-produkter – plikter å skaffe seg kunnskap om komponenter i produktene som gjør at de kan være helseskadelige eller miljøforstyrrende.

Hva gjelder nanoteknologi, er nemnda av den oppfatning av dette ikke er en egenskap eller et innhold ved et produkt. Av den grunn mener nemnda at retten til produktinformasjon etter produktkontrollloven § 10 ikke omfatter generelle opplysninger om Casall-produktene inneholder nanopartikler.

Når det gjelder resten av informasjonen Sparsaas ønsker utlevert, er det nemndas syn at denne – i lys av historikken og sammenhengen i denne saken – ikke er spesifisert i tilstrekkelig grad til at det foreligger noen informasjonsplikt, jf. produktkontrollloven § 10 fjerde ledd.

Er informasjonsplikten oppfylt?

Det følger av produktkontrollloven § 10 sjette ledd at miljøinformasjonsloven § 18 gjelder tilsvarende for saker etter produktkontrollloven. Etter denne bestemmelsen i miljøinformasjonsloven kan den etterspurte informasjonen utleveres på den måten som anses "hensiktsmessig". Videre fremgår det at informasjonen som gis skal være "dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for". Dersom en forespørsel om produktinformasjon kan besvares fyllestgjørende ved å henvise

til allment tilgjengelige offentlige registre, rapporter, produktmerking eller lignende, kan informasjonssøker henvises dit.

Casall Sport har i forbindelse med korrespondansen med sekretariatet blant annet oversendt kopier av bedriftens "Chemical Contract" og testrapporter fra "Substances of Very High Concern"(SVHC)-undersøkelser av produkter, utført av selskapet SGS i Taiwan. Klager er blitt oversendt denne dokumentasjonen av sekretariatet. Etter nemndas vurdering må dokumentasjonen sies å utgjøre troverdig, tilstrekkelig dekkende og forståelig informasjon. Dermed er det nemndas oppfatning at informasjonsplikten etter produktkontrolloven § 10 må anses oppfylt når det gjelder stoffene som fremgår av testrapportene.

Casall Sport har ikke opplyst om testresultatene er representative for produktene nemnda vurderer i denne saken, nemlig "Weight Plates Vinyl", Dumbell Handle" og "Hit Tube Roll". Casall Sport må derfor informere Ruben Sparsaas om informasjonen i testrapportene og "Chemical Contract" er dekkende for "Weight Plates Vinyl", Dumbell Handle" og "Hit Tube Roll". For det tilfelle at "Weight Plates Vinyl", Dumbell Handle" og "Hit Tube Roll" inneholder ftalater, bisfenol A (BPA), bromerte flammehemmere, per- og polyfluorente stoffer, perfluorente stoffer, sølv eller triklosan og andre antibakterielle stoffer som ikke fremgår av testrapportene, plikter Casall Sport å gi Sparsaas dekkende og forståelig informasjon om dette.

Vedtak

Med hjemmel i lov om produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) § 10 sjette ledd jf. lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser (miljøinformasjonsloven) § 19 fattes følgende vedtak:

- Casall Sport plikter innen 30 dager å informere Ruben Sparsaas om testrapportene mm. er representative for Casall-produktene "Weight Plates Vinyl", Dumbell Handle" og "Hit Tube Roll".
- Dersom "Weight Plates Vinyl", Dumbell Handle" eller "Hit Tube Roll" inneholder ftalater, bisfenol A (BPA), bromerte flammehemmere, per- og polyfluorente stoffer, perfluorente stoffer, sølv eller triklosan og andre antibakterielle stoffer som ikke fremgår av testrapportene mm., plikter Casall Sport innen 30 dager å gi Ruben Sparsaas forståelig og dekkende informasjon om dette.
- Klagen tas ikke til følge hva gjelder øvrige informasjonskrav.

Oslo, 20. september 2016

Hans Petter Graver
Ina Lindahl Nyrud Andreas Pihlstrøm
Torggrim Fjellstad Sigrid Cabot Elin Vestrum